

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Nicolai Mazzotta theologia moralis

omnem rem moralem absolutissime complectens

Mazzotta, Nicolò

Augustae Vindelicorum & Cracoviae, 1756

§. I. Quæ sit Materia cujuscunque Ordinis?

urn:nbn:de:hbz:466:1-41004

tentio : IV. Munera, & Onera : V. Pœnæ male Ordinati : VI. Pœnæ male Ordinantis.

§. I.

Quæ sit Materia cujuscunque Ordinis ?

I. **P**RIMA Tonsura (*Quæ est deputatio ad obsequium Ecclesiæ*) cum non sit ordo, habet tantum quasi materiam, capillos abscissos ab Episcopo. Dixi *Quasi*, quia valide quis etiam deputaretur ad illud obsequium, si quocunque alio modo ad id addiceretur ab Episcopo: March. ap. Tamb. Est igitur Tonsura disponens ad Ordines, non secus ac habitus ad Religiosum statum; dum ergo Clericatus dicitur ordo, sensus est, quod sit nota, per quam quis ex ordine laicorum evehitur ad ordinem, seu statum Clericorum; ergo nec imprimit characterem, nec per se confert gratiam.

II. Ostiariatus (*Per quem datur potestas claudendi, aperiendi, & custodiendi Ecclesiam*) habet materiam remotam claves Ecclesiæ, proximam earum traditionem. Illis autem aperire, & claudere, uti etiam traditio campanulæ, &c., sunt cæremoniæ.

III. Lectoratus (*Quo conceditur potestas legendi Prophetias, & Scripturas in Ecclesia*) habet materiam remotam, librum continentem sacras lectiones, id est, Epistolas, & Prophetias; proximam, ejusdem libri traditionem.

IV. Exorcistatus (*Quo datur Potestas fugandi demones ab energumenis*) habet materiam remotam, librum Exorcismorum; proximam, ejusdem libri traditionem.

V. Acolythatus (*Quo datur Potestas accendendi lumina, & porrigendi Subdiacono urceolos*) habet materiam remotam, candelabrum cum cereo extincto, & urceolos vacuos; proximam, eorundem traditionem. Avers. aliique docent, utramque materiam remotam requiri essentialiter ad hunc ordinem: Angel. & alii affirmant, sufficere priorem: D. Th. & alii, posteriorem: utriusque probabiliter apud Tamb. & sane speculative loquendo: practice tamen utraque est adhibenda.

VI. Subdiaconatus (*Quo datur Potestas assistendi Celebranti, eique ministrandi Calicem cum Vino, & Patenam cum Hostia, ac legendi Epistolas in Missa*) habet materiam remotam Calicem cum Patena, sine Vino, & Hostia, & librum Epistolarum; proximam eorum traditionem.

Vsq.

Vasq. & alii docent tanquam commune, & certum, sufficere priorem materiam remotam: Averf. Med. & alii docent, requiri utramque simul: Sanch. Bonac. & alii communiter docent, sufficere Calicem, & Patenam, etiam non consecrata, vel consecrationem amiserint; negant Sylv. Pal. Dicast. & alii. Sylv. putat, sufficere Calicem sine Patena, velecontra; negant Marchin. Lean. aliique. Practice autem tutior sententia est sequenda; & si aliter fiat, peccatur, & ordinatio sub conditione est reiteranda: v. Croix.

VII. Diaconatus (*Quo datur Potestas proxime ministrandi Celebranti, legendique Evangelium in Missa*) habet materiam remotam librum Evangeliorum; proximam ejusdem traditionem: item alteram materiam remotam, manum dexteram Episcopi; proximam ejusdem impositionem super caput ordinandi. Vasq. Sot. Pal. & alii putant, priorem materiam sufficere ad Diaconatum. Marchant. & alii putant, posteriorem. Bellarm. & alii communius docent, requiri essentialiter utramque in Ecclesia Latina; atque id est practice tenendum; & si secus factum fuerit, reiterandum, seu supplendum, quod deerat. Dixi, *In Ecclesia Latina*; Nam in Græca licite, & valide ordinatur Diaconus per solam impositionem manuum. Qua in re nota cum Bellarm., & aliis apud Croix l. 6. p. 2. n. 2135. Christum Dominum determinasse tantum in genere materiam, & formam Ordinum, volendo fieri per signa, & verba repræsentantia potestatem conferendam; & reliquisse ulteriorem determinationem auctoritati Ecclesiæ; quæ proinde pro Græcis determinavit solam impositionem manuum cum sua forma: pro Latinis saltem posterioribus temporibus etiam traditionem libri Evangeliorum, &c. Hinc. si Græci ordinarentur per traditionem libri, & Latini per solam impositionem manuum, quamvis Suar. & alii putent, valide ordinari: tamen Arriag. & alii probabilius negant; quia ista signa per legem, & consuetudinem contrariam respective ad diversas particulares Ecclesias amiserunt vim significandi potestatem, quæ confertur: quod, si universalis Ecclesia decerneret, ut ubique promiscue usurparetur hoc, vel illud signum, aut etiam aliud tertium; Amic. & alii putant, fore materiam sufficientem; Dur., & alii dicunt, Ecclesiam nunc adultam non posse amplius mutare: utrumque est incertum, etiam prius probabilius: v. Croix l. 6. p. 1. n. 16.

VIII. Presbyteratus (Quo datur Potestas conficiendi Christi Corpus, & Sanguinem, & remittendi fidelibus peccata) habet materiam remotam etiam duplicem in Ecclesiâ Latina; alteram scilicet Calicem cum Vino, Patenamque cum Hostia, quorum traditio est materia proxima; alteram (quæ sola est apud Græcos) impositionem manuum Episcopi super caput Presbyterandi, quæ impositio apud Latinos fit etiam dupliciter, tum scilicet ante traditionem Calicis, &c. nihil proferendo; tum post eam traditionem, proferendo *Accipe Spiritum Sanctum, &c.* Itaque in Ecclesiâ Græca per solam impositionem manuum accipitur complete Sacerdotium, hoc est duplex ejus potestas, tum in Corpus Christi verum, tum in Corpus ejus mysticum: at in Ecclesiâ Latina per traditionem Calicis, &c. accipitur prior potestas; per impositionem manuum posterior potestas; si ergo latinus ordinetur per solam traditionem, supplenda deinde est impositio; si ordinetur per solam impositionem, tota ordinatio iteranda est; quia in priori casu est inadæquate Sacerdos, secus in casu posteriori, cum potestas in Corpus mysticum essentialiter supponat potestatem in Corpus Christi verum, non e converso.

Si autem Presbyteratus collatus sit apud Latinos sine prima impositione manuum, D. Th. & alii communiter docent, esse validum, quia hæc censetur cæremonia tantum accidentaliter, cum nec habeat formam verborum specialem, & simul fiat etiam per Sacerdotes assistentes ordinationi; quæ sententia communiter etiam dicitur moraliter certa. D. Bonav. docet, per primam impositionem imprimi characterem, imo in ea sola videtur constituere materiam Presbyteratus; quam sententiam etsi Tann. vocet falsam, improbabilem, & erroneam; tamen March. vocat talem censuram parum molestam; nisi vero tantum censuret exclusionem traditionis Calicis, ideoque putat utramque impositionem manuum essentialiter, quod Bosco dicit, defendi posse cum aliqua probabilitate, & Arriag. non audet improbabilitatis arguere, & Averf. pro hac sententia citat. Sot., Becan., & Arcud, unde Croix l. 6. p. 2. n. 2145. cum aliis tribus Doctoribus concludit, licite repeti sub conditione ejusmodi ordinationem factam sine prima impositione manuum: plura vide ibidem: de differentia autem Ecclesiæ Græcæ à Latina vide supra n. antecedenti, quæ omnia etiam hic militant.

Deni-

Denique nota: Si Calix, & Patena, quæ traduntur pro Sacerdotio, non sint consecrata, vel sint execrata. Ledef. Sot. & alii communiter putant, Sacerdotium fore validum, quod Tambur. putat moraliter certum, addens etiam fore validum, si panis, & vinum immediate traderentur: sed probabiliter contradicunt Sylv. Forn. Dicast. apud Croix n. 2150. idque in praxi tenendum. Si tradatur solus Calix cum Patena, vel loco vini fuerit aqua tantum in Calice, vel defuerit panis, Less. Henr. Dian. & alii putant, Sacerdotium fore validum; quia traditio Calicis cum Patena sufficienter verificat formam: Sed Gob. & alii dicunt, ordinationem sub conditione repetendam, cum merito dubium sit de valore: Croix n. 2151.

IX. Episcopatus (*Quo datur Potestas Confirmandi, & Ordinandi*) habet materiam remotam Baculum Pastorem, Annulum, & librum Evangeliorum; proximam vero eorundem traditionem: item impositionem manuum Papæ, vel Episcopi cum assistentia aliorum duorum Episcoporum, aut duorum Sacerdotum ex dispensatione Sedis Apostolicæ. Si autem Papa dispensarit etiam tali Sacerdotum assistentiæ, quamvis Dicast. putet, fieri posse, tamen non est certum; & minus certum, si fiat absque tali dispensatione; ideoque sub conditione repetendum: Croix n. 2147.

Quæres primo, An ad valorem ordinationis requiratur contactus physicus?

Respondeo affirmative cum communi post D. Thom. contra Henr. Valsq. Reginal. quia sic verificatur forma, *Accipe, &c.* ideoque requiritur, ut, & Episcopus ipse immediate tangat tradens, & ordinandus immediate tangat accipiens instrumenta, &c. Hinc, utut probabilis sit sententia opposita, non tamen practice; secus enim reiterari debet ordinatio sub conditione. Addit tamen Croix l. 6. p. 2. n. 2157. ex Gob. & aliis, certo valere ordinationem Sacerdotis, si Episcopus imponat manus tactas Chirotecis, tum quia moraliter, & in communi æstimatione ille dicitur tangere aliquem; tum quia Græci imponunt manus interjecto pallio; tum quia in Pontificali Episcopus tunc jubetur chirothecas deponere, cum debet inungere; ideoque etiam Pal. ibid. pro certo tenet valere, si ordinandus tangat Calicem medio aliquo panno, velo, &c. Addit secundo num. 2155. quod si ordinan-

ordinandus una tantum manu, vel uno tantum digito tangat, certo valet, quia simpliciter dicitur tangere; imo etiam si solo ungue, inquit Lugo; contactus autem utraque manu est ex præcepto ad scrupulum tollendum: Fill. & alii; contra vero, si Episcopus in secunda impositione unicum tantum manum imponat; nam Pontificale Rom. utramque expresse requirit, & Doctores contra Platel. supponunt esse necessariam; nec obstat, Græcos unicum tantum manum imponere, quia ab illis ad Latinos non valet argumentatio: Croix n. 2156.

Quæres secundo, An ad valorem ordinationis requiratur contactus physicus, & realis cujusvis materiæ?

Respondeo, Primo. Certo valere ordinationem, si Presbyterandus tangat Calicem, & Patenam, sed non Hostiam; tum quia Pont. Rom. assignans necessaria tantum dicit de *Cuppa Calicis, & Patena*; tum quia sicut tacto Calice censetur tangi Vinum, ita, &c., ideoque hunc non debere reordinari sub conditione dicit Sanch. & alii contra Bernal. & Fabr.; ex præcepto autem ad tollendum scrupulum tangitur & hostia; quamvis Leand. ap. Tambur. non putet sub mortali: Croix num. 2152. Secundo, Si tangas Calicem, & Hostiam, non autem Patenam; Tambur. dicit, moraliter certum, esse validam; & Vasq. Con. Bon. Pal. & alii communiter dicunt, esse certum; & Gob. addit, oppositum carere probabilitate; quia tactus Patenæ est propter Hostiam; & Patena adhibetur tantum ad decentiam, &c. Contradiscunt aliqui apud Croix, qui ideo concludit num. 2153. valde consultum, Ordinationem sub conditione iterandam. Tertio, Si tangas solum Calicem, cui Patena cum Hostia est superposita, Præp. Bosc. & alii dicunt, certam esse ordinationem, quia per modum unius traditur illud aggregatum. Sed Dian. Pal. & alii negant, esse certum; ideoque Dicast. dicit in praxi reordinandum sub conditione; & ita tenendum: Croix n. 2154.

§. II.

Quæ sit forma Ordinationis?

I. **F**ORMA Oſtiariatus ſunt illa Episcopi verba: *Sic age, quasi rationem, &c.* II. Forma Lectoratus, *R.P. Nicol. Mazzotta Theol. Mor. Tom. III. O Ac-*